

Анотація

Вільгушинський М. Й. Взаємодія судів загальної юрисдикції із суб'єктами владних повноважень і громадськістю як предмет адміністративно-правового регулювання. – Стаття.

У статті зроблена спроба з'ясування правової природи норм, якими регламентується взаємодія судів загальної юрисдикції із суб'єктами владних повноважень та громадськістю. Визначаються види взаємодії, учасниками яких є суди загальної юрисдикції (зовнішньо системна взаємодія та внутрішньо системна взаємодія). З'ясовується правова природа норм, якими регламентуються названі види взаємодії судів загальної юрисдикції. Особливу увагу приділено доведенню адміністративно-правової природи норм, які регламентують взаємодію судів загальної юрисдикції з громадськістю.

Ключові слова: суди загальної юрисдикції, суб'єкти публічної влади, громадськість, публічне право, адміністративне право.

Аннотация

Вильгушинский М. И. Взаимодействие судов общей юрисдикции с субъектами властных полномочий и общественностью как предмет административно-правового регулирования. – Статья.

В статье сделана попытка установления правовой природы норм, которыми регламентируется взаимодействие судов общей юрисдикции с субъектами властных полномочий и общественностью. Определяются виды взаимодействия, участниками которых являются суды общей юрисдикции (внешне системное взаимодействие и внутренне системное взаимодействие). Устанавливается правовая природа норм, которыми регламентируются названные виды взаимодействия судов общей юрисдикции. Отдельное внимание уделено доказыванию административно-правовой природы норм, которые регламентируют взаимодействие судов общей юрисдикции с общественностью.

Ключевые слова: суды общей юрисдикции, субъекты публичной власти, общественность, публичное право, административное право.

Summary

Vilgushynskiy M. Y. The interaction of the courts of general jurisdiction with the subjects of authority and the public as a matter of administrative and legal regulation. – Article.

An attempt to find out the legal nature of norms which regulate convergence of general jurisdiction courts with authoritative subjects and community is made in the article. Types of convergence which participants are the general jurisdiction courts (external systematical convergence and internal systematical convergence) are defined. Legal nature of norms which regulate the mentioned types of convergence of general jurisdiction courts is found out. Special attention is paid to the proving of administrative and legal nature of norms which regulate convergence of general jurisdiction courts with community.

Key words: general jurisdiction courts, subjects of public power, community, public law, administrative law.

УДК 342.959

М. В. Романенко

ПЕРСПЕКТИВИ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРИМУСУ ОФІЦІЙНОГО СТАТУСУ

Постановка проблеми. Держава для виконання своїх завдань і функцій, зокрема й у сфері охорони прав і свобод громадян, підтримання громадського порядку та забезпечення громадської безпеки використовує всі можливі засоби, особливе місце серед яких посідають заходи адміністративного примусу.

Практична реалізація адміністративного примусу завжди пов'язується із суттєвим обмеженням прав і свобод громадян та прав і законних інтересів юридичних осіб. У зв'язку із цим надзвичайно актуальним і важливим є створення правових

засад застосування адміністративного примусу, тобто забезпечення належного його правового регулювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед видів державно-правового примусу адміністративний завжди відрізнявся питомою вагою, високою мобільністю та здатністю адаптуватись до конкретних умов і потреб держави й права, що саме обумовлює підвищену зацікавленість до дослідження його потенціалу вченими-адміністративістами. Так, адміністративний примус ставав предметом дослідження В.Б. Авер'янова, О.Ф. Андрійко, О.М. Бандурки, Ю.П. Битяка, А.С. Васильєва, І.П. Голосніченка, С.Т. Гончарука, Є.В. Додіна, М.М. Дорогих, С.В. Ківалова, Л.В. Ковалюк, Т.О. Коломоець, В.К. Колпакова, А.Т. Комзюка, В.П. Петкова, Р.С. Мельник, О.П. Рябченко, М.М. Тищенко, В.К. Шкарупи та інших авторів. Незважаючи на появу окремих висловлювань щодо необхідності «відмови від розуміння широкого адміністративного примусу» [1, с. 312], потужність правового потенціалу останнього викликає необхідність у проведенні нових досліджень, значно розширюючи уявлення про межі його використання (наприклад, адміністративний примус у фінансово-кредитній діяльності [2], адміністративний примус у сфері ліцензування [3], адміністративний примус у сфері рекламної діяльності [4, с. 14–16]).

Як бачимо, необхідність існування адміністративного примусу є беззаперечною. Попри це в чинному законодавстві України не просто відсутнє визначення його поняття, а взагалі термін «адміністративний примус» не зустрічається в нормативних актах, ніби він навіть не існує як правове явище. Лише інколи вживається термін «адміністративний вплив», який не можна цілком ототожнювати з примусом, адже про адміністративний вплив можна говорити також у разі застосування низки заходів переконання [5, с. 21]. Тобто адміністративний примус є однією з форм прояву адміністративного впливу. Інакше кажучи, термін «адміністративний примус» не має «офіційного статусу», його сформульовано лише на доктринальному рівні [6, с. 46].

Мета статті полягає в обґрунтуванні необхідності надання адміністративному примусу офіційного статусу на законодавчому рівні та формулюванні, спираючись на основні підходи щодо його визначення, поняття адміністративного примусу, яке відповідає сучасному уявленню про це правове явище та може отримати закріплення на офіційному рівні.

Виклад основного матеріалу. Досягнення мети дослідження потребує насамперед звернення до проблеми законодавчого регулювання адміністративного примусу. Так, неналежне законодавче закріплення гарантій прав людини під час застосування заходів адміністративного примусу приводить до того, що в підзаконних нормативно-правових актах такі гарантії просто ігноруються. Наприклад, у Статуті патрульно-постової служби міліції України, затвердженому Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 28 липня 1994 р. № 404 [7], не проводиться розмежування затримання й доставлення осіб за вчинення кримінального чи адміністративного правопорушення, огляду як заходу забезпечення провадження в справі про адміністративне правопорушення або слідчої (розшукової) дії. Тому на практиці досить часто на підставі норм адміністративного законодавства здійснюється затримання осіб, які підозрюються у вчиненні злочину, тобто використовується «завуальований»

варіант затримання особи, яка підозрюється у вчиненні злочину, особливо з огляду на те, що час адміністративного доставлення фактично не є обмеженим. Очевидно, що в такому випадку у громадянина практично відсутня можливість для захисту своїх прав, передбачені Кримінальним процесуальним кодексом України [8]. Крім того, Статутом патрульно-постової служби міліції вводиться поняття «огляд зовнішнього одягу» (п. 239), яке законодавством взагалі не передбачається.

Окремо необхідно відзначити, що в п. 22 ч. 1 ст. 92 Конституції України закріплюється правило про виняткове законодавче регулювання адміністративної відповідальності. Що ж стосується інших видів адміністративного примусу, то Конституція України таке обмеження не передбачає. Вважаємо, що це свідчить про ставлення до адміністративного примусу як до чогось другорядного, неважливого. Адже регулювання інших видів правового примусу, тотожних відповідним видам юридичної відповідальності, тією ж нормою Конституції України також обмежується рівнем закону. Наведений приклад є лише одним проявом необхідності надання адміністративному примусу офіційного статусу.

Як уже зазначалось, під час застосування заходів адміністративного примусу можливе значне обмеження прав і свобод громадян та законних інтересів юридичних осіб. Наприклад, за надзвичайних обставин природного й техногенного характеру (стихійних лих, катастроф, особливо великих пожеж, застосування засобів ураження, пандемій, панзоотій тощо) можливі тимчасова чи безповоротна евакуація людей із місць, небезпечних для проживання, заборона будівництва нових і розширення діючих підприємств, встановлення квартирної повинності для юридичних осіб та інші заходи. За надзвичайних обставин соціально-політичного характеру (масових заворушень, міжнаціональних чи міжконфесійних конфліктів, здійснення масових терористичних актів тощо) можливі заборона громадянам перебувати на вулицях та в інших громадських місцях без спеціально виданих перепусток і посвідчень особи, вилучення в громадян зареєстрованої вогнепальної та холодної зброї, заборона виготовлення й розповсюдження деяких інформаційних матеріалів та інші заходи. При цьому громадян не можна обмежувати в правах, наведених у ст. 64 Конституції України, однак за подібних обставин можливість реалізації цих прав також значно обмежується, що вказує на необхідність чіткого законодавчого закріплення поняття адміністративного примусу та порядку застосування його заходів у єдиному нормативному акті.

Загалом необхідність надання адміністративному примусу офіційного статусу, тобто закріплення поняття адміністративного примусу, його ознак, системи заходів адміністративного примусу, засад їх застосування в єдиному нормативно-правовому акті, обумовлюється такими факторами, як забезпечення гарантій законності дотримання прав і свобод громадян та підвищення ефективності використання ресурсу адміністративного примусу державними органами.

Забезпечення гарантій законності дотримання прав і свобод громадян має забезпечуватись такими шляхами:

– спрощення процедури ознайомлення з відповідним законодавством будь-яких осіб (наприклад, громадяни зможуть краще розуміти різницю в застосуванні перевірки документів, проведенні особистого огляду, огляду речей, транспортних

засобів як заходів попередження чи припинення правопорушень, а також особливості їх застосування за надзвичайних обставин);

– усунення прогалин і неузгоджень між численними нормативно-правовими актами, які визначають засади застосування адміністративного примусу, що сприятиме підвищенню ефективності використання ресурсу адміністративного примусу державними органами;

– покращення інформованості суб'єктів правовідносин про засади застосування адміністративного примусу, що дозволить їм узгоджувати свою поведінку з вимогами правових приписів.

Як показує практика, введення режиму надзвичайного стану замість стабілізації й поліпшення суспільних обставин викликає загострення соціальних конфліктів. Причини такого загострення полягають у недосконалому законодавстві, яке регулює суспільні відносини, що виникають під час надзвичайного стану, та в недостатньому роз'ясненні його положень населенню.

Підвищення ефективності використання ресурсу адміністративного примусу державними органами полягає в необхідності усунення термінологічної плутанини під час визначення адміністративного примусу, неузгодженості щодо його ознак, переліку заходів адміністративного примусу, їх сутності, мети застосування, правового потенціалу кожного з них.

На необхідність закріплення адміністративного примусу на законодавчому рівні вказує Т.О. Коломєць, яка пропонує визначити поняття, ознаки, підстави застосування адміністративного примусу в єдиному нормативному акті – Законі України «Про адміністративний примус у діяльності державних органів» або Законі України «Про заходи адміністративно-правового примусу, який застосовується для забезпечення громадського порядку», а пізніше ввести до його кодифікованого акта – Адміністративно-процедурного кодексу України [9, с. 112, 134–135]. Хоча якщо говорити про назву другого нормативного акта, то не зрозуміло, чому автор звужує закріплення заходів адміністративного примусу лише до тих, що застосовуються для забезпечення громадського порядку.

Як уже зазначалось, учені-адміністративісти формулювали різні визначення поняття адміністративного примусу. При цьому досить часто в юридичній літературі надається визначення адміністративного примусу, а потім здійснюється характеристика найважливіших, на переконання авторів, його ознак. Вибір ознак цілком залежить від підходу науковця до висвітлення цього питання, тому деякі ознаки адміністративного примусу залишаються поза увагою, а загальне розуміння адміністративного примусу характеризується усіченим характером або, навпаки, описуються ознаки, що жодним чином не стосуються адміністративного примусу чи не відповідають сучасним уявленням про це правове явище. Отже, необхідно виділити й проаналізувати ті ознаки адміністративного примусу, які відповідають сучасному розумінню цього правового явища, та сформулювати визначення його поняття, яке доцільно закріпити на нормативному рівні.

По-перше, варто визначитись із терміном, який є найбільш правильним для відображення всіх особливостей адміністративного примусу та таким, що може бути закріплений на офіційному рівні.

Донедавна в адміністративно-правовій науці практично не було розбіжностей у використанні терміна «адміністративний примус». Водночас зустрічається використання поняття «акти санкціонованого втручання», хоча автори самі підкреслюють, що ці акти є актами адміністративного примусу [10, с. 89], тобто жодного нового змісту у зазначений термін не вкладено. Інколи вчені, бажаючи підкреслити правову природу адміністративного примусу, відображають це в терміні, називаючи примус адміністративно-правовим [11, с. 6]. Безумовно, адміністративний примус, оскільки він регулюється нормами права, не може бути нічим іншим, як правовим примусом, проте підкреслювати це в терміні, тим самим ускладнюючи його, вважаємо недоцільним.

Т.О. Коломоець наполягає на існуванні особливого комплексного, поліструктурного різновиду державно-правового примусу, який виник на базі раніше існуючого адміністративного примусу – адміністративного примусу в публічному праві України. Тим самим науковець уже в назві робить акцент на сфері, порядку, матеріальній і процесуально-правовій базі його застосування. Доцільність використання такого терміна автор аргументує тим, що правову базу адміністративного примусу в Україні сьогодні становлять норми публічного права [9, с. 117–118]. Дійсно, такий підхід необхідно визнати надзвичайно вдалим для глибшого дослідження адміністративного примусу на науковому рівні, проте закріплення цього терміна в нормативному акті навряд чи можна визнати доцільним.

Таким чином, для закріплення на нормативному рівні найбільш вдалим варто визнати саме термін «адміністративний примус», у визначенні якого можна вказати на наведені особливості.

Детальніше зупинимось на аналізі юридичних ознак адміністративного примусу.

1. Одна з найважливіших рис адміністративного примусу полягає в тому, що його заходи застосовуються, як правило, органами виконавчої влади та їх посадовими особами. Лише в окремих випадках їх застосування покладається на суди (суддів) і представників окремих об'єднань громадян, наділених деякими адміністративно-владними повноваженнями (дружинників, громадських інспекторів тощо). Варто зауважити, що деякі вчені заперечують можливість застосування заходів адміністративного примусу в судовому порядку, стверджуючи, що під час застосування адміністративних стягнень, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення, суди використовують судовий примус і реалізують у такій формі певну частку судової влади [12, с. 196]. Щодо реалізації судової влади не може бути жодних заперечень, проте це не означає, що суб'єкти судової влади не можуть застосовувати заходи адміністративного примусу.

2. Заходи адміністративного примусу застосовуються як до фізичних, так і до юридичних осіб. До останніх може бути застосовано, наприклад, такі заходи, як обмеження чи заборона проведення певних робіт, зупинення діяльності різних об'єктів тощо.

3. Адміністративний примус застосовується щодо організацій, посадових осіб та громадян, які безпосередньо не підпорядковуються органам і посадовим особам, що застосовують вплив. Інакше кажучи, адміністративний примус не пов'язується зі службовою підпорядкованістю, не може здійснюватись усередині тієї чи іншої системи управління, а завжди має зовнішнє спрямування.

4. Однією з головних ознак адміністративного примусу є те, що заходи адміністративного впливу застосовуються саме в примусовому порядку, тобто незалежно від волі й бажання суб'єкта, до якого застосовується примус, часто з можливістю використання для його реалізації інших примусових заходів.

5. Застосування адміністративно-примусових заходів здійснюється на основі норм права. Раніше вчені одностайно стверджували, що адміністративний примус регулюється нормами адміністративного права [13, с. 214; 5, с. 33]. Однак із появою фінансового, митного, податкового, земельного, екологічного та інших видів права необхідно також визнати існування нових різновидів державно-правового примусу; при цьому варто акцентувати увагу на тому, що всі інші їх ознаки, крім матеріально-технічної бази, запозичуються в адміністративного примусу, що ставить під сумнів доцільність їх виокремлення як самостійних. Натомість варто дещо уточнити саме визначення адміністративного примусу, оскільки в Україні відсутні соціальні (а отже – і правові) передумови для збільшення різноманітних видів примусових заходів [14, с. 190]. Тому можна стверджувати, що правову базу відповідного різновиду примусу було значно розширено. Під час її аналізу можна з'ясувати, що це публічне право. Однак вважаємо, що під час нормативного закріплення поняття адміністративного примусу в його визначенні недоцільно вказувати, що порядок застосування його заходів регулюється нормами публічного права. Тому примусові заходи варто передбачити безпосередньо нормативно-правовим актом, який і має визначати систему цих заходів.

6. Заходи адміністративного примусу є дуже різноманітними, можуть носити характер морального, організаційно-правового, майнового, особистісного чи іншого впливу, також допускається застосування фізичної сили й вогнепальної зброї. Не можна погодитись з обмеженням адміністративного примусу лише засобами психічного або фізичного впливу [15, с. 152], оскільки в такому заході, як, наприклад, огляд речей, подібний вплив взагалі відсутній.

7. Для всіх видів державно-примусової діяльності єдиною юридично-фактичною підставою застосування примусу є протиправне діяння, за його відсутності взагалі немає легальної бази для застосування державного примусу. Специфіка підстав застосування адміністративного примусу полягає в тому, що його заходи можуть застосовуватись як за вчинення протиправних діянь, так і за настання надзвичайних ситуацій [14, с. 191], до яких можна віднести епідемії, епізоотії, стихійні лиха, катастрофи техногенного характеру тощо. Також необхідно відзначити, що адміністративний примус може застосовуватись у разі виникнення загрози вчинення правопорушення. У цьому випадку державні органи, застосовуючи адміністративно-примусові заходи, мають змогу виявити правопорушення, об'єктивна сторона яких має латентний характер.

Наприклад, органи Державної служби України з надзвичайних ситуацій організують і проводять перевірки дотримання вимог законодавства у сферах цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки, організації виконання заходів щодо захисту населення й територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, що має на меті запобігання надзвичайним ситуаціям у цих сферах. Органи внутрішніх справ здійснюють огляд речей, перевірку документів для виявлення правопорушень і запобігання їх наслідкам. Органи Державної податкової служби

України проводять податкові перевірки з метою попередження й виявлення правопорушень у сфері сплати податків, відвернення їх шкідливих наслідків тощо.

Отже, наявність «видимої сторони» правопорушення не є обов'язковою підставою застосування адміністративного примусу, саме тому його не можна ототожнювати з адміністративною відповідальністю. Хоча такі спроби досі зустрічаються.

8. Адміністративний примус використовується в державному управлінні для охорони суспільних відносин, що виникають у цій сфері державної діяльності.

9. Застосовується адміністративний примус із метою спонукання громадян або посадових осіб до виконання приписів загальнообов'язкових правил, попередження чи припинення протиправних дій, надзвичайних ситуацій, забезпечення громадської безпеки в разі їх виникнення та локалізації їхніх наслідків, притягнення правопорушників до відповідальності, забезпечення виховання шанобливого ставлення до вимог правил співжиття.

10. Процедура застосування адміністративного примусу вирізняється оперативністю, адже для попередження й припинення протиправних діянь, надзвичайних ситуацій, локалізації їхніх наслідків реакція відповідних органів має бути негайною. При цьому застосування примусу не супроводжується ускладненими процесуальними діями, надмірним паперовим оформленням [10, с. 112–113] тощо.

Висновки. Таким чином, офіційний статус адміністративному примусу можна надати в такому формулюванні: застосування уповноваженими державними органами виконавчої влади, у деяких випадках суддями або громадськими об'єднаннями до фізичних і юридичних осіб, які не перебувають у їхньому підпорядкуванні, незалежно від волі й бажання останніх, передбачених цим законом заходів впливу морального, майнового, організаційного та особистісного характеру в разі вчинення чи загрози вчинення особами правопорушення або в умовах надзвичайних обставин із метою охорони суспільних відносин, що виникають у сфері державного управління, шляхом попередження й припинення правопорушень, покарання за їх вчинення, а також попередження та ліквідації наслідків надзвичайних обставин і підтримання громадського порядку в разі їх виникнення за допомогою спрощеного, оперативного адміністративного провадження.

На нашу думку, саме таке визначення адміністративного примусу відповідає сучасному уявленню про це правове явище та потребам сьогодення, а отже, може знайти відображення в єдиному законодавчому акті – Законі України «Про адміністративний примус» або Законі України «Про адміністративний примус у діяльності державних органів». Використання наведених ознак адміністративного примусу сприятиме процесу систематизації й класифікації заходів, які необхідно визнати адміністративно-примусовими, що має позитивно вплинути на діяльність держави щодо забезпечення законності дотримання прав і свобод громадян та інтересів юридичних осіб.

Література

1. Коліушко І.Б. Поняття адміністративного примусу потребує ґрунтовного переосмислення / І.Б. Коліушко, О.А. Банчук // *Право України*. – 2010. – № 4. – С. 307–313.
2. Іванникова В.В. Адміністративний примус у кредитно-фінансовій діяльності : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / В.В. Іванникова ; Донецький юрид. ін-т МВС України. – Донецьк, 2011. – 239 с.

3. Пастух І.Д. Застосування заходів адміністративного примусу у сфері ліцензування (крім адміністративних стягнень) / І.Д. Пастух, О.В. Горбач // Підприємництво, господарство і право. – 2010. – № 4. – С. 3–6.
4. Микитенко Л.А. Адміністративно-правове регулювання рекламної діяльності в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Л.А. Микитенко ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – К., 2008. – 24 с.
5. Комзюк А.Т. Заходи адміністративного примусу в правоохоронній діяльності міліції: поняття, види та організаційно-правові питання реалізації : [монографія] / А.Т. Комзюк ; за заг. ред. О.М. Бандурки. – Х. : НУВС, 2002. – 336 с.
6. Комзюк А.Т. Адміністративний примус: деякі загальні проблеми дослідження та правового регулювання в контексті забезпечення прав людини / А.Т. Комзюк // Право України. – 2004. – № 4. – С. 46–49.
7. Про затвердження Статуту патрульно-постової служби міліції України : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 28 липня 1994 р. № 404 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0213-94>.
8. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI // Голос України. – 2012. – № 90–91. – Ст. 615.
9. Коломоець Т.О. Адміністративний примус у публічному праві України: теорія, досвід та практика реалізації : [монографія] / Т.О. Коломоець ; за заг. ред. В.К. Шкарупи. – Запоріжжя : Поліграф, 2004. – 404 с.
10. Додин Е.В. Акты санкционированного вмешательства в сфере торгового мореплавания : [учеб. пособие] / Е.В. Додин, В.В. Серафимов. – О. : Юридическая литература, 2001. – 152 с.
11. Миколенко А.И. Административный процесс и административная ответственность в Украине : [учеб. пособие] / А.И. Миколенко – Х. : Одиссей, 2004. – 270 с.
12. Колпаков В.К. Адміністративне право України : [підручник] / В.К. Колпаков. – К. : Юрінком Інтер, 1999. – 736 с.
13. Административное право : [учебник] / под общ. ред. С.В. Кивалова. – Х. : Одиссей, 2004. – 880 с.
14. Колпаков В.К. Адміністративне право України : [підручник] / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко. – К. : Юрінком Інтер, 2003. – 544 с.
15. Адміністративне право України : [підручник для юрид. вузів і фак-тів] ; за ред. Ю.П. Битяка. – Х. : Право, 2000. – 520 с.

Анотація

Романенко М. В. Перспективи надання адміністративному примусу офіційного статусу. – Стаття.
У статті обґрунтовано необхідність надання адміністративному примусу офіційного статусу. З'ясовано основні ознаки адміністративного примусу, сформульовано його поняття, яке відповідає сучасному уявленню про це правове явище та може отримати закріплення на законодавчому рівні.

Ключові слова: адміністративний примус, заходи адміністративного примусу, офіційний статус.

Аннотация

Романенко М. В. Перспективы предоставления административному принуждению официального статуса. – Статья.

В статье обоснована необходимость предоставления административному принуждению официального статуса. Выяснены основные признаки административного принуждения, сформулировано его понятие, которое соответствует представлению об этом правовом явлении и может получить закрепление на законодательном уровне.

Ключевые слова: административное принуждение, меры административного принуждения, официальный статус.

Summary

Romanenko M. V. Prospects of granting to administrative compulsion of the official status. – Article.

In the article the necessity of administrative enforcement official status. The basic characteristics of administrative enforcement, formulated his concept, which corresponds to the conception of this legal phenomenon and can get consolidation at the legislative level.

Key words: administrative compulsion, administrative compulsion means, official status.